

ÅRSMELDING

2012

BUSKERUD
SAU OG GEIT

Kjære geit og sauebønder i Buskerud.

Mitt fyrste år som leder for Buskerud sau og geit er over, dette har vore ei læretid, og eg er audmuk for tilliten eg har fått! Småfehaldet i Buskerud har hatt ei tøff tid dei siste 10 åra, men nedgangen har flata ut, og me ser positive trekk i utviklinga. Sauetalet i nedre delar av fylket har hatt ei positiv utvikling, og sjølv om talet bruk framleis går ned blir det fleire dyr i snitt pr. besetning. No gjeldt det å fokusere på potensiale og stimulere til vekst. Eg er glad eg har fått ein sjanse til å markere småfehaldet sin posisjon i Fjell Noreg, me skal no gjere det endå meir synleg at fjell landbruket har størst potensial for utvikling.

Prosjektet friskare geiter har vore ei tøff, men nødvendig omstilling for geitebonden. Prosjektet har medført at fleire geitemjølk bønder har lagt ned produksjonen siste tida. Det er no berre 13. produsentar i geitemjølk kontrollen i Buskerud, og det blir produsert ca. 863 000 liter geitemjølk. Signala frå Tine er eit mindre behov for geitemjølk, dette er ikkje godt nok! No bør Tine setje fokus på å utvikle nye produkt for å stimulere til vekst, engasjement og satsing på geitemjølk

Flæfjelldrifta bestod skytterprøva, det er no arbeidet startar. Gratulerer til alle de som har stått på for prosjektet 40 000 på 4! Utan ildsjelar eller personar som brenn for gode idear hadde ikkje dette gått. Flæfjelldrifta er eit eksempel på samarbeide mellom oss sauebønder, mellom oss grunneigarar, og den er eit samspel mellom dyr og planteliv. Men mest av alt vil denne drifta fortelje oss noko om kulturarven me har bere på i generasjonar. Det har blitt nytt liv i høgfjellet, og villreinen sine leveområder skal på nytt delast med sau. Takk til alle som har gjort dette mogleg!

Sau og saueavl er min store lidenskap. Motivasjonen blir ikkje därlegare når me veit at Buskerud er landets leiande fylke innan saueavl. Me har eit engasjement for saueavlen, og ressurspersonar som ingen kan måle seg med, det er faktisk derfor me er best. Konkurranseinstinktet er stort ringane imellom, men me må likevel ikkje gløyme at dyrehelse og gode mordyr er det aller viktigaste i avlen. Me må derfor setje endå større fokus på sjølvgåande sau, der mordyr med godt lynne og gode brukseigenskapar er viktig. Jurbetennelse, børframfall og brokk er alle svært arvbare eigenskapar, derfor må haldbarheit inn som ein del av avlen. Mange fyljer med oss, og gjer me ein feil, blir næringa fort sett i eit därleg lys av media.

Pelsdyrhaldet er ei liten og sårbar næring, därleg dyrevelferd frå enkelte kan no øydeleggje for heile næringa. Dette er me ikkje tent med. Den siste tids fokus på misleghald i dyrehaldet set og eit sokelys på oss alle som driv med husdyr. Alle har me eit ansvar for næringa og det er mykje viktigare å bry seg ein gong for mykje, enn å la være. Då media viser oss dei grufulle lidingar enkeltpersonar kan påføre dyra våre

gjer det noko med oss alle. Det er ikkje slik det skal vere, alle har me eit ansvar, og me må vise at me bryr oss når slikt skjer.

Dei store rovdyra har stor fokus i media, folket elskar å sjå dei på TV! Men, tap og lidingar desse dyra påfører husdyra våre er ikkje opplevingar folket vil sjå, og plutselig er ikkje dyrevelferda so viktig likevel. Slik har det blitt i forvaltninga av rovdyr og bønder. Det er bestemt at me må leve med frykt for at bjørn, ulv, jerv og gaupe skal få angripe oss!

Gaupa var nesten utrydda i Noreg i 1930-åra, men bestanden har økt sidan 1950-tallet. I 1980 vart ordninga med heilårssjakt og statlig skotpremie avvikla, og i 1992 vart gaupa freda i Sør-Noreg, inntil kvotejakt vart innført i 1994. Bestanden har utvikla seg kraftig, og no må me kjempe med myndighetene for å halde populasjonen på eit moderat nivå. Mange jaktlag gjer ein svært god jobb, men me er likevel ikkje effektive nok i ein del områder. Dette gjer at Buskerud ikkje fyller kvoten, og enkelte kommunar slit med høge tap av sau og lam til gaupe. Dette må me gjere noko med! Kongeørna er og ein stadig trussel mot små lam, populasjonen ligg over bestandsmålet, og me må derfor jobbe for å få lovleg jakt og uttak der ørna gjer påvist skade!

Prosjektet 40 000 på 4 er avslutta, og me er i dialog med Fylkesmann om ei satsing på "meir sau i Buskerud". Skal me få til dette må kommunane og regionråda i Buskerud ta ansvar, og involverast. Regionrådet for Hallingdal har ikkje landbruket med i sin strategiske plan for utvikling, dette er ikkje godt nok! Me set heile tida fokus på nye næringar og nye moglegheitar, kvifor blir det ikkje sett fokus på potensiale i eksisterande landbruk? Næringa må no sjølv vise handlekraft, og sjå på potensiale for utvikling saman med landbruksmyndigheter og det offentlege.

Fjell landbruket har kome i større fokus, og me må no bidra til at den nye generasjonen som kjem etter oss vil drive gardsbruk med sau og geit i framtida. Sauen har ei unik rolle i landbruket, produksjonen skjer på inn/utmarksbeite, og ingen andre i landbruket har så god føresetnad for drift!

Det er mange oppgåver å ta tak i for å få vekst i småfehaldet. Betre tilgang til Innmarksbeite, og veksle beiting mellom dyreslag gjer betre tilgang og utnytting av areala. Ledige gardsbruk, og fjøs må marknadsførast saman med eit meir spennande tilbod til utdanninga. Nøkkelen til suksess kan ligge i generasjonsskifte, ungdom med behov for alternativ utdanning, og god marknadsføring for ungdom som ynskjer eit sjølvstendig arbeidsliv med dyr!

Tor Grøthe

PROGRAM

Årsmøte på Thon Hotell Bjørneparken

2013

Fredag 22. februar

12:30 Velkommen v/leder, Tor Grøthe

12:45 Beitesesongen 2012. Fylkesmann v/Per Liahagen

13:30 Hvordan får vi større framgang på morsegenskaper og hvilke konsekvenser kan dette gi. v/avlforskere Sigbjørn Eikje, Nsg

14:30 Mattilsynet v/Tor Bakken informerer om sykdomsstatus i Buskerud

Gruppearbeid og kaffe

15:45 Oppsummering gruppearbeid.

15:00 Forvaltningsplanen av rovdyr og status i rovviltnemnda region 2.

Rovviltnemda v/Anne Sandum

16:00 Orientering om prosjektet på Minnestølen. v/professor Øystein Holand fra Umb.

17:00 Oppsummering og avslutning

19:30 Middag med sosialt samvær

Lørdag 23. februar

Kl 9:00 Kort runde blant lokallaga om årets aktivitet.

1. Opprop, godkjenning av innkalling, saksliste og forretningsorden.
2. Valg av to representanter til å underskrive protokollen sammen med møteleder.
3. Årsmelding
4. Regnskap
5. Arbeidsplan
6. Eventuelt innkomne saker
 - Endre utsendinger til fylkesårsmøte fra en pr 50. medlem til en pr 40. medlem.
 - Endre egenandel til årsmøte for lokallag fra kr 400.- til kr 500.-
7. Valg
8. Budsjett

13:00 Avslutning med lunsj.

INNHOLD

Leders ytring	2
Årsmøte 2012	6
Styret	10
Tillitsvalgte	12
Lokallag og antall medlemmer	13
Avlsarbeid sau	14
Avlsarbeid geit	19
Organisert beitebruk	23
Årsmelding Gjeterhundnemnd	30
Statistikk ull	31
Utvikling av sau	32
Statistikk tilførsel og klassifisering	35
Resultat regnskap, Bsg	36

REFERAT FRA ÅRSMØTE i BUSKERUD SAU OG GEIT
3.mars 2012
LAMPELAND HOTELL, FLESBERG

Leder, Jon Sand ønsket velkommen til årsmøte for året 2011

Leder informerte om status for sjukdom i Buskerud. Pr dato er det to besetninger med registrert fotråte, av mild type. Han informerte videre om et nytt virus som kan gi sjukdom hos storfe og sau. Sykdommen kalles Svhmallenberg-viruse og er påvist i Tyskland, Nederland og Belgia. Viruset overføres med knott. Lite sannsynlig at denne sykdommen utvikler seg i Norge. Les mer:

<http://www.nsgr.no>

Sak 1. Konstituering

- Valg av møteleder. Leder ble enstemmig valgt til møteleder.
- Det var ingen bemerkninger til innkallingen og møtet ble erklært lovlig satt.
- Bent Engen og Yngve Skaret Elbjør ble sammen med møteleder enstemmig valgt til å skrive under protokollen.
- Opprop viste i alt 21 stemmeberettiget og 24 frammøtt.

Sak 2. Årsmelding

Møteleder gikk i gjennom årsmelding.

- Leder kommenterte prosjektet på Minnestølen. Forsker Atle Mysterud har hatt ansvaret for prosjektet som har vart i 10 år. Sommer 2011 er siste året med aktivitet på Minnestølen. Bsg har hatt kontakt med Øystein Holand, Prof.husdyr/aquavitenskap om samarbeid med videreføring av forsøksfeltet.

Område er delt inn i 3 felt. Ett med ingen form for beiting, ett med lite beitepress og et felt med stort beitepress. Feltene ligger på ca. 12 - 1300 meter over havet. Videreføring av prosjektet kan gi nyttig dokumentasjon med kunnskaper angående gjengroing av utmarka samt tilvekster på lam ut fra beitepress med mer. Forsøksfeltet er faglig interessant for næringen, også for utmarksbeite generelt, ikke bare under kategorien fjellbeite.

Les mer: <http://www.skogoglandskap.no/search?query=minnest%C3%B8len>

- Dokumentasjon angående rovdyrat

Det oppfordres til å bruke gjennomsnitt av egne tapstall ved søknad om tap av dyr til rovdyr.

Normaltap kan variere fra område til område. Bioforsk har hatt flere prosjekt med «dødvarsler» på lam for å kunne dokumentere dødsårsak. Ørpen / Rendalen og Flå prosjektet kan være eksempel på dokumentasjon av tap. Les mer på:

http://www.bioforsk.no/ikbViewer/page/tjenester/publikasjoner/publikasjon?p_document_id=59553

-Vaksine munnskurv

Er et motstandsdyktig virus som helst angriper unge dyr som i utgangspunktet har dårlig immunitet.

Munnskurv viser seg med karakteristiske sår og skorper på munn, nese, ører, klauver og jur/spener. Utbruddet kan vare 4 - 6 uker og gi store konsekvenser for dyrevelferden. I en flokk kan det være kroniske dyr som smittebærer og bekjempelse er vanskelig. Viruset kan deles inn i flere stammer, noen er hissige og andre ikke fullt så hissige. Ingen norsk vaksine er tilgjengelig, men i England produseres industriell vaksine. Auto - vaksine kan prøves, men den er ikke risikofri og gir kortvarig immunitet. For produksjon av egen vaksine kan man fryse ned skorpe fra infiserte dyr. Denne tas opp igjen ved aktualitet og løses opp i destillert vann blandet med antibiotika. Påføres dyret ved å lage et risp med kniv på innsida av låret og pensle inn blandingen som inneholder levende virus. Viktig å bruke skorper fra egen besetning da også andre sjukdommer kan følge vaksinen.

-Avlsarbeid og kåring

Fra salen: Vraksårsak ved kåring skyldes ofte marg. Dette har økt i takt med seminbruk!

Sak 3. Regnskap

Kasserer Gunn Kolbræk gikk i gjennom regnskap.

Årsmelding enstemmig vedtatt

Sak 4. Organisering av avl i fylket

Bakgrunn for saken er vedtak fra styremøte Bsg 31.5.2011.

- Avlsutvalget for sau legges ned med virkning fra 1. juli 2011.
- Nestleder Per Liahagen representerer Buskerud i regionutvalget.
- Vedtaket er vedtatt med 3 mot 2 stemmer.

Saken kom opp som diskusjonstema ut fra Nsg sine retningslinjer for oppnevnelse av råd og utvalg.

Tradisjonelt i Buskerud er at utvalg har oppnevnt seg selv med påfølgende konstituering.

Per Liahagen innledet om organiseringen av avlsarbeidet i fylket med ulike alternativ og arbeidsoppgaver for utvalget. To innkomne saker og et forslag fra årsmøte om temaet ble innarbeidet i forslaget.

Vedtak:

"Avlsutvalet for sau skal vera samansett av 1 representant frå kvar verering, og 1 representant frå styret i Bsg. Ringane innstiller på sine representantar. Styret i Bsg opp- nemner medlemmer og leiar i utvalet."

Avlsutvalet sine ansvarsområder

- Halde kåringssjå for verlam i tilstrekkeleg omfang, og for dei rasar det trengst.
- Syste for kompetente dommarar, sekretærhjelp og nødvendige hjelpemiddel til kåringane.
- Arbeide for at alle dei granska verane, som er av akzeptabel kvalitet, blir brukt i saueavl i fylket.
- Syste for at alle sauebuskapane i fylket har eit godt tilbod om kåra verlam.
- Drive eit aktivt informasjons- og opplæringsarbeid for å få fram verdien av å nytte godkjente avsverar i avlen. Her kan ei veremønstring i fylket vera eit godt tiltak.

"Avlsutvalget i fylket har ingen direkte oppgaver overfor væreringene og væreholdslagene i sitt fylke."

"Avlsutvalget i fylket og fylkeslaget må følge vedtak gjort av Avlsrådet for sau og/eller styret i Nsg."

Vedtatt med 13 mot 8 stemmer.

Sak 5. Arbeidsplan

- Januar: Planlegge årsmøte
- Februar: Gjennomføre årsmøte
- Mars: Gi innspill til Jordbruksforhandlingene
- Oktober: Planlegge å gjennomføre høstmøte samt oppfordre til god sporing av rovdyr
- Tyngde - kraft med strategi i rovdyrproblematikken
- Opprette allianser mot lokale politikere
- Fortsette samarbeid med Fylkesmann og Buskerud Bondelag
- Arbeide for økt optimisme i saueholdet
- Styrking av geiteholdet i Buskerud

Sak 6. Innkomne saker

Tre innkomne saker innen fristen.

1) Nes sauaslag 2) Være-ring 64 angående organisering av avlsarbeidet i Buskerud.

Sakene ble behandlet under sak 4.

3) Nore og Uvdal sau og geit angående tilbakebetaling av kontingent til lokallag.

Vedtak:

Saken sendes over til styret. Styret må se på konsekvensene dersom lokal-lag skal få større andel av økt medlemskontingent for bruk med over 51 sau. Saken behandles i første styremøte!

Sak 7. Valg

Valgkomitéens leder, Guttorm Tovsrud la fram forslag på tillitsvalgte.

Styret:

			<u>Valgt:</u>
Leder:	Tor Grøthe	Hemsedal	2012
	Per Liahagen	Gol	Ikke på valg
Nestleder:	Per Liahagen	Gol	2012
	Gerd K. Jorde	Nesbyen	2012
	Sigmund Waaler Røed	Lier	2012
	Tollef Haug	Ål	Ikke på valg

Varamedlemmer

1. Kjell Ove Fønstelien	Uvdal	Gjenvalg
2. Steinar Staaland	Veggli	Gjenvalg
3. Norunn G Tveit	Hurum	Gjenvalg

Revisorer

Barbo Dusegard, Vats	Tormod Smøttebråten, Gol	Gjenvalg
Kirsti Skrattegaard, Ål,	Leif Bergaplass, Leveld	Ikke på valg

Personlig vara:

Knut Reidar Bråten, Noresund	Guttorm Tovsrud, Sigdal	2012
Knut Birkeland, Hurum	Hans P. Øyan, Skollenborg	Ikke på valg

Ivar Slettemoen, Geilo	Magne H. Eide, Skurdalen	Ikke på valg
Bent Engen, Nes	Østen Gladhus, Nes	2012
Brita B. Løvstuen, Uvdal	Steinar Staaland, Veggli	Ikke på valg
Ivar Slettemoen ble valgt til leder i valgkomiteen		

Godtgjørelse leder kr. 10.000,-
 Godtgjørelse kasserer kr. 3.000,- kasserer fører regnskap
 Godtgjørelse med kassereransvar kr. 1.000,- regnskapet blir satt bort
 Hjemmesida kr. 2.000,-
 Møtegodtgjørelse kr. 900,-
 Kjøregodtgjørelse etter statens satser
 - Valgkomiteens forslag ble enstemmig vedtatt.

Sak 8. Budsjett

	2010	Budsjett
INNTEKTER		
Kontingenter	101180	100000
Refundert møter	10730	24000
Renteinntekter	5033	6000
Nortura, kontor m/sekretær	40000	40000
	202443	170000
UTGIFTER		
Honorarer	21660	50000
Møteutgifter	3221	5000
Reiseutgifter	5887	6300
Telefon, gebyr, kontorrek.	2293	5000
Samlinger/møter	30431	50000
Gaver, premier, støtte	12639	4000
Innleide tjenester	1200	1200
Arbeidsgiveravgift	2650	5000
Gjeterhund nemnda	3300	3500
Nortura, kontor/sekretær	40000	40000
	123281	170000

Jon Sand, Gunn Kolbræk og Stein Lauvrud ble takket for god innsats og fikk overrekt en gave.

Møteleder Jon Sand

Bent Engen

Yngve Skaret Elbjør

Fagdag med avl og rovdyr i fokus.

Fagdag i forbindelse med årsmøte ble gjennomført fredag 2. mars. Tema var Holdbarhet på sører, og hva betyr det for økonomien i saueholdet. Avlsforsker Sigbjørn Eikje innledet. Videre informerte nestleder Kåre Gunnar Fløystad fra Rovviltnemnda Region 2 om deres videre arbeid.

Folkeaksjonen for ny rovdyrpolitikk ble presentert av leder Nils Solberg.

Leder i avlsrådet avsluttet ved å informere om oppbygging av organisasjonen og sikkerhet ved gransking i en besetning samt bruk av semin i avlsarbeidet.

Det møtte i underkant av 40 personer.

Under middagen ble premie for beste indeksvær 2011 utdelt til Sigbjørn Grøthe (nks) Frede Hammerstad (spæl)

STYRET

Styret har i beretningsåret bestått av følgende:

Leder:	Tor Grøthe	3560 Hemsedal
Nestleder	Per Liahagen	3550 Gol
Kasserer:	Sigmund Waaler Røed	Lier
Styremedl.:	Gerd Jorde	3540 Nesbyen
	Tollef Haug	3570 Ål
1. vara medlem:	Kjell Ole Førstelien	3632 Uvdal
Sekretær:	Nortura Sa v/Vinni Foss	3550 Gol

Det har i året vært avholdt 4 styremøter, 1 telefonmøte og 3 fysisk møter.

1. vara er innkalt til styremøtene. Det er behandlet 31 saker.

I tillegg til styremøter har det vært kontakt per telefon og på e-post mellom styremedlemmene.

Av saker kan disse nevnes:

- Rovdyrproblematikken og fellingstillatelse.
- Innspill til jordbruksforhandlingene er sendt Bondelaget.
- Uttalelse om organisering av avlsarbeidet er sendt Nsg.

Sekretær

Samarbeidsavtale om sekretærfunksjon mellom Nortura Sa og Buskerud Sau og Geit er i året uendret. Gjensidig frist for oppsigelse av avtalen er på 3 måneder.

Buskerud Sau og Geit
er medlem av Buskerud landbruksselskap

Buskerud sau og geit
Støtter 4H med annonseplass i Buskskvetten.

Forsikringer

Gjensidige samarbeider med Norsk Sau og Geit og gir tilleggsfordeler utover de rabatter du kan få gjennom medlemskap i andre organisasjoner, som Norges Bonde- og Småbrukarlag og Norges Bondelag.

Hjemmeside for Buskerud sau og geit

Sekretær oppdaterer med referater fra styremøter og eventuelt innspill fra medlemmer.
Sigmund Waaler Røed vil være medansvarlig med å legge ut informasjon om gjeterhund og eventuelt andre oppdateringer.

Lokallag som måtte ønske det kan opprette egne sider.

Representasjoner:

Tor Grøthe:

- Representasjonsmøter i Nsg
- Samarbeid med Fylkesmann angående rovdyr
- Møte i prosjekt 40000 - 4, videreføring av prosjektet i 2013.

Per Liahagen har representert fylkeslaget i avlsutvalget.

Sigmund Waaler Røed har representert fylkeslaget i Buskerud gjeterhundnemnd

Tollef Haug har representert fylkeslaget i bukkingen..

Fra åpningen på Flævatn beiteland

Tillitsvalgte i Buskerud Sau og Geit 2012

Leder:	Tor Grøthe	3560 Hemsedal
Nestleder:	Per Liahagen	3553 Gol
Kasserer:	Sigmund Waaler Røed	3400 Lier
Styremedlem:	Gerd K. Jorde	3540 Nesbyen
	Tollef Haug	3570 Ål

Varamedlemmer

1. Kjell Ove Førstelien	3632 Uvdal
2. Steinar Staaland	3628 Veggli
3. Norunn G Tveit	3490 Klokkarstua

Revisorer

Barbo Dusegard, Vats	Tormod Smøttebråten, Gol
Kirsti Skrattegard, Ål,	Leif Bergaplass, Leveld

Valgkomité:

Knut Reidar Bråten, Noresund	Gutterm Tovsrud, Sigdal
Knut Birkeland, Hurum	Hans P. Øyan, Skollenborg
Ivar Slettemoen, Geilo	Magne H. Eide, Skurdalen
Bent Engen, Nes	Østen Gladhus, Nes
Brita B. Løvstuen, Uvdal	Steinar Staaland, Veggli
Leder: Ivar Slettemoen	

Avlsutvalget for sau:

Ring 61, Jon Lilleslett	3577 Hovet
Ring 62, Per Kvelprud	3570 Ål
Ring 63, Knut Sørbøl	3550 Gol
Ring 64, Jon Roar Grøstad	3421 Lierskogen
Ring 65, Oddbjørn Fønnebø	3632 Uvdal
Ring 67, Sigbjørn Grøthe	3579 Torpo

Fra Buskerud sau og geit: Per Liahagen

Leder og utsending til regionrådet: Ivar Slettemoen Vara: Per Liahagen

Hallingdal Bukkering:

Lars Villand	3577 Hovet
Liv Jorun Øvrejordet	3577 Hovet
Olav Randen	3570 Ål

Fra Buskerud sau og geit: Tollef Haug

Gjeterhund-nemnda:

Jaran Knive	3330 Skotselv
Steinar Strøm	3624 Lyngdal
Hans Erik Sand	3400 Lier
Steinar Hagen	3550 Gol
Fra Buskerud sau og geit: Sigmund Waaler Røed	

LOKALLAG OG ANTALL MEDLEMMER

I alt 18 lokallag er tilsluttet BSG. Tabellen nedenfor gir oversikt over lag og ledere i 2012
Samt medlemstall de to siste år.

Herav antall:

LOKALLAG:	LEDER:	ADRESSE:	2011	2012	husst.- medl.	æresmedl.	støttemed.	ut-send.
Lier	Arne Christoffer Sand	3408 Tranby	41	40	9		1	1
Eggedal	Thor Ole Solumsmoen	3355 Solumsmoen	26	25	2			1
Gol	Yngve Skaret Elbjør	3550 Gol	24	27	2	1		1
Hemsedal	Raymond Sagsveen	3560 Hemsedal	21	19	1			1
Hol / Geilo	Knut Erik M Slåtto	3576 Hol	41	38	1		1	1
Krødsherad	Steinar Glesne	3535 Krødsherad	6	7	1			1
Flå	Bjørn Ole Pettersborg	3539 Flå	13	12	1	1		1
Modum	Kristian Skretteberg	3370 Vikersund	49	49	8	3	3	1
Nes	Østen Gladhus	3540 Nesbyen	50	48	4			1
Numedal / Sandsvær	Gunn Hege R Laugen	3628 Veggli	43	36	3			1
Ringerike	Guro Thea Skurdal	3514 Hønefoss	25	24	2		1	1
Røyken / Hurum	Edvar Ranvik	3483 Kana	15	16				1
Skurdalen / Dagali	Aslak G. Skurdal	3580 Geilo	12	11				1
Tunhovd	Gullik Medgard	3540 Nesbyen	4	4	2			1
Nore / Uvdal	Runar Vedhus	3630 Rødberg	52	50	2	2		2
Vats / Leveld	Håkon Tveito	3570 Ål	43	44	10			1
Øvre Eiker	Erlend Brekken Yttri	3330 Skotselv	27	29	3	2	1	1
Ål	Nils Dengerud	3570 Ål	57	57	1			2
Buskerud Sau og Geit	Tor Grøthe	3560 Hemsedal	549	536	52	9	7	20

Årsmelding 2012 frå avlsutvalget i Buskerud

Avlsutvalget har bestått av leiarane i ringane, dvs ring 61, 62, 63, 64, 65 og 67 og Per Liahagen frå styret i Bsg. Ivar Slettemoen har vore leiar. Modellen vart vedteken under årsmøtet i Bsg 2012.

Målstettingsdebatt vart dratt i gang i forkant av regionmøtet i juni. Vi beslutta også å arrangere ein avlsdag der vi sette fokus på ein "sjøvgåande sau" og soyeeigenskapane. Avlsutvalet kom fram til at for NKS ynskte vi å styrkje mor vår med 8% og ta desse 8% frå kjøttfylde.

Regionmøtet i juni dreide seg mykje om nye korrigeringar og vektlegging. Størst effekt viste det seg å bli for kjøttfylde ved at alle lam no skulle korrigerast til 20 kg. Det vart store utslag for gode tilvekstvervar med mange slakt godt over 20kg. Buskerud fekk ikkje tilslutning til forslaget om å ta 8% av kjøttfylde. Vedtaket i sentralt avlsråd vart som avlssjef foreslo:

Mor vår: + 7 %; Mor slakt: - 4 %; Kjøttfylde: - 3%.

Avlsdagen 26. oktober på Lien var via temaene "sjølvgåande" sau og soyeeigenskapane. Dei beste verane frå kvar ring blei mønstra. Det vart fokusert på avstanden mellom bekkenknutane som har mykje å seie for kor lett ein sau lamar. Samtlege ringar i fylket meldte at dei prioriterer tilvekst og mjølkeevne. Det vart sett av 3 timer til innlegg og diskusjon inne. Det vart fokusert på stor framgang på kjøttfylde, men liten eller ingen framgang fenotypisk på slaktevekt. Det møtte og interesserte frå andre fylke.

201126366 Gullgutten

201126382 Jonas

Premie ble tildelt:

Norsk Kvit sau

Best morsevne indeks og bruksegenskaper:

201126366 Gullgutten, født hos Rigmor Gullingsrud - granska i ring 63

Beste O indeks:

201126382 Jonas, født hos Harald Rødningen, granska i ring 63

Beste eksteriør:

201126169 Veneto, født hos Tor Erik Kolbræk, granska i ring 64

Beste kjøttvær:

201126277 Fiba, født hos Sigbjørn Grøthe, granska i ring 67

Spælsau:

Best morsevne indeks og bruksegenskaper:

201126472 Sturlamund, født hos Lars Ivar Brattegard, granska i ring 62

Beste O indeks:

201126472 Hank Melvin, født hos Lars Ivar Brattegard, granska i ring 62

Beste O indeks eldre værerl:

201025586 Lektor Lange, født hos Frede Hammerstad, granska i ring 62

Resultat frå veregranskingsa sist haust.

Beste verar vart for NKS og spæl:

		M								
		Ring	O	Sl	Kj	Fe	v	Ms	Lam	Døtre
201126277	Fiba	Sigbjørn Grøthe	67	144	130	153	110	128	131	109
201126387	Jonas	Harald Rødningen	63	144	135	119	138	126	135	121
201126316	Staskar	Tor Kjell Brenna	63	143	146	128	140	122	119	117

Beste 2 ½ årgang

200929374	Myllarguten	Knut Sørbøl	63	140	140	106	126	142	138	101	43
200929128	Krøssllass	Tov Solstad	65	139	154	124	129	123	113	110	39
200929435	Askelass	John Bergerud	65	137	125	121	112	139	137	113	35

Spæl:

201126472	Hank Melvin	Lars I. Brattegard	62	132	122	107	107	135	133	94
201126473	Sturlamund	Lars I. Brattegard	62	132	132	131	111	107	109	98
200929562	Snorre	Per Kvelprud	62	130	114	129	93	127	131	74

**Korleis gjer Buskerud-verane det i nasjonal sammenheng? Held seminverane mål?
Moment for vidare avlsdiskusjon i Bsg.**

For å prøve og finne svar på det, kan det vera interessant å sjå korleis seminverane gjer det når dei får avkom over heile landet. Ser ein på 82 seminverar f. frå 2005 til

2009 med over 100 døtre, har dei ein middel O-indeks på ca 120 og morevne slakt på ca 108. Av desse var 23 frå Buskerud. O-ind var omlag den same, men med mor slakt ind på ca 115, er det noko betre for Buskerud-verane. Også i Buskerud er det her stor variasjon. Det er difor grunn til å diskutere nøyne om ein no heller burde ha seminverar kun med solide døtregrupper.

Ser ein på den beste havparten av Buskerud-verane, rangert etter mor slakt, og meir enn 30 døtre, ser ein at desse 65 verane (2005 - 2009) kjem ut med ein mor slakt indeks på 127,4 og ein O-indeks på 123,5. Altså klart betre enn semin-verane! Skal semin vera berekraftig på sikt, må jo desse verane vera betre enn det vi elles kunne skaffe oss etter den gamle Buskerud-mosdellen. Avkom etter dei siste "framandverane" i Buskerud vart fødde i 2008.

I den lågaste gruppa på 64 for mor slakt, er det og gode seminverar. Her er det enkelte svært gode tilvekst-verar med god O-indeks, som ein opplagt har satsa på, og som ein også i framtida ville ha satsa på. Poenget er at ein må diskutere på alvor ein kombinasjonsavl som tek meir omsyn til gode døtregrupper. På den måten ville ein truleg nå lenger dersom ein vel å utnytte desse verane. Sikkert fleire måtar å nå fram på. Er det nødvendig med ei nedskriving på 5 indekspoeng årleg før verane har fått store nok døtregrupper? Generasjonane ville jo opplagt kunne rulle like raskt med nedskriving fyrst etter $2\frac{1}{2}$ års alder som det gjer i dag etter $1\frac{1}{2}$ år.

Genetiske bindingar.

Det var for oss alle svært skuffande at sjølv med min 7 % semin, er dei genetiske bindingane kun på 0,004 for NKS. Skulle bindingane vore gode, måtte dei ha vore 0,05. Skulle dei vore "meget gode", skulle dei vore 0,10! (Korleis var bindingane i Buskerud før 2007, tru?) Dette fører i tillegg til at ein har ingen garanti for nivået på seminverane før dei blir teken inn til seminstasjonen. På spørre er dei 0,03. Klart betre enn for NKS, men likevel klart under målet.

Overraskande genetiske korrelasjoner:

Vårvekt - morevne vår - 0,14!! Kan dette vera rett?

Vårvekt - morevne slakt + 0,07

Vårvekt - slaktevekt + 0,54 Slaktevekt morevne slakt 0,00 Før: - 0,15.

Det er no lettare å få til toppverar dersom det er rett at det ikkje er nokon negativ samanheng mellom morevne slakt og tilvekst. Kvifor denne store forandringa skjer, som dette er, kan ein berre lure på. Mange barriere-brytarar i avlen som har forandra NKS ?

Ivar Slettemoen, Leder i avlutsvalget i Buskerud.

Kåring 2013

Kålingssted	Bedømte		Kåra		Kåra på disp		Vraka	
[Gardskåring]	49	100%	39	80%	1	2%	9	18%
Gol	38	100%	35	92%	0	0%	3	8%
Hemsedal	26	100%	19	73%	0	0%	7	27%
Hol	78	100%	69	88%	0	0%	9	12%
Modum	115	100%	98	85%	7	6%	10	9%
Nesbyen	71	100%	53	75%	0	0%	18	25%
Nore og Uvdal	71	100%	59	83%	0	0%	12	17%
Ål	130	100%	107	82%	1	1%	22	17%
Buskerud	578	100%	479	83%	9	2%	90	16%

Rase	Bedømte		Kåra		Kåra på disp		Vraka	
Spæl	44	100%	31	70%	1	2%	12	27%
Suffolk	14	100%	7	50%	5	36%	2	14%
NKS	475	100%	406	85%	1	0%	68	14%
Pelssau	1	100%	0	0%	1	100%	0	0%
Gmlnorsk spæl	6	100%	6	100%	0	0%	0	0%
Blæset	2	100%	2	100%	0	0%	0	0%
Farga spæl	34	100%	27	79%	0	0%	7	21%
Charollais	2	100%	0	0%	1	50%	1	50%
Buskerud	578	100%	479	83%	9	2%	90	16%

Vrakingsårsak	Buskerud			Landet		
	Antall	% av vraka	% av bedømte	Antall	% av vraka	% av bedømte
Testikler	2	2,2	0,3	123	8,5	1,2
Feil bitt	5	5,6	0,9	43	3,0	0,4
Lause bøger	1	1,1	0,2	32	2,2	0,3
Bein	6	6,7	1,0	142	9,8	1,4
Dyrehår	5	5,6	0,9	71	4,9	0,7
Svarte hår	3	3,3	0,5	56	3,9	0,6
Marg	32	35,6	5,5	380	26,3	3,8
Grov ull	2	2,2	0,3	24	1,7	0,2
Filta ull	14	15,6	2,4	159	11,0	1,6
Kort ull	1	1,1	0,2	39	2,7	0,4
Utypisk ull	8	8,9	1,4	96	6,6	1,0
Vektavvik	2	2,2	0,3	11	0,8	0,1
O-indeks	1	1,1	0,2	31	2,1	0,3
Sumpoeng	1	1,1	0,2	4	0,3	0,0
Annet	6	6,7	1,0	83	5,7	0,8
Helhetsvurdering	1	1,1	0,2	94	6,5	0,9

Årsregnskap 2012

v/Vinni Foss Avlsutvalget i Buskerud

	Note	2012	2011
Resultatregnskap			
Salgsinntekter		16 000	20 000
Andre inntekter		48 800	48 260
SUM INNTEKTER		64 800	68 260
Lønn, personalkostnader		29 887	30 327
Vedlikehold, småinvesteringer		2 635	2 534
Andre kostnader		6 420	43 934
SUM KOSTNADER		38 922	76 794
DRIFTSRESULTAT		25 878	-8 534
Finanskostnader		-56	-50
ARSRESULTAT		25 934	-8 484

*Revidert og funnen i orden.
Årl, 14/2-2013
Barbo Dusegaard H.A. Strattegård*

Årsregnskap 2012

v/Vinni Foss Avlsutvalget i Buskerud

	Note	2012	2011
Balanse			
Kundefordringer, andre krav		13 871	2 598
Kontanter, bankinnskudd		50 789	53 217
SUM EIENDELER		64 660	55 815
Bokført egenkapital		34 559	43 093
Årets resultat		25 934	-8 484
Egenkapital		60 493	34 609
Leverandørgjeld		2 400	19 231
Offentlig gjeld		1 767	1 975
Sum gjeld		4 167	21 206
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		64 660	55 815

Årsmelding for Ål Bukkering 2012

Styret for 2012:

Leder Lars Villand, skriver Liv Jorund Øvrejorde, Styremedlem Olav Randen.

Medlemstallet i bukkeringen er 5 stk. Pluss 7 stk. som ikke er med og gransker, 3 av medlemmene skal sanere 2013 og valgte og slaktet ned geitene høsten 2012, for å kjøpe nye killinger vinteren 2013. Dermed falt grunnlaget for bukkeringdrift bort siden kravet er 3 aktive besetninger

Etter vedtak på forrige årsmøte ble prøvebukker og bukker med ferdig indeks slaktet i vinter. Bukker som fikk indeks i vår ble slaktet etter indeks kjøringen i juni bortsett fra 2010180 med indeks på 132 som står på Torkelsgard

Da vi ikke lenger vil kunne få godkjenning for bukkering ser ikke jeg noen annen løsning enn å legge den ned

Utdrag av regler for ring:

4.4 Opphør av ringen

Dersom bukkeringen innstiller drifta skal Fylkeslaget av NSG disponere gjenværende midler til beste for avlsarbeidet på geit i fylket.

I dag sitter Tollef Haug i styret i BSG.

Skal vi velge ett "Styre" som skal disponere disse midlene framover sammen med representanten for geit i styret? Dette må selvsagt styret i BSG godkjenne

I tillegg til det som kommer fram i regnskapet så får vi 26 550.- i tilskudd for 2009 årgangen.

Ola Feten har tatt seg av regnskapet og Inger Elise og Lars Kaslegard har vært revisorer. En spesiell takk til disse.

Hovet 19 12 2012

For styret.

Lars Villand

004 ÅI Bukking.
NO 969 882 116

Periode: Jan - Des 2012
Avdeling: 00-99
Prosjekt: 0-99999
Kontor: 3000-8999

Resultat

Konto		Regnskap i år	Regnskap i fjor
DRIFTSINNTEKTER			
3001 Salg bukka slakt	6 264,63	6 355,76	
3002 Salg bukka liv	0,00	14 800,00	
3003 Salg kje slakt	0,00	235,43	
Salgsinntekter varer/tjenester	6 264,63	21 391,19	
3401 Statstilskot	30 450,00	40 675,00	
Offentlig tilskudd	30 450,00	40 675,00	
Sum driftsinntekter	36 714,63	62 066,19	
DRIFTSKOSTNADER			
4021 Foringsutgifter kje	500,00	-1 875,00	
4022 Foringsutgifter vaksne	145,94	0,00	
4023 Beiteleige	0,00	6 000,00	
4130 Forbruksmateriell i husdyrproduksjonen	0,00	27,00	
4271 Foringstilskot	0,00	4 500,00	
4272 Semintilskot	0,00	600,00	
4521 Veterinærtjenester	781,25	4 719,25	
4523 Genanalyse	0,00	7 750,00	
4551 Køyring bukkar	4 607,00	-6 052,50	
4552 Arbeid bukkar	6 000,00	-8 062,50	
4642 Kjøp av bukkekje	1 112,50	5 562,50	
4695 Beholdningsendring vaksne bukkar	0,00	800,00	
4696 Beholdningsendring ventebukkar	5 600,00	2 400,00	
4697 Beholdningsendring bukkekje	4 000,00	2 400,00	
Forbruk av innkjøpte råvarer etc.	22 746,69	18 768,75	
5001 Styregodtgjersle	1 500,00	1 500,00	
5002 Godtgjersle til kasserar	1 000,00	1 000,00	
5004 Utgiftsdekning styret	2 500,00	2 500,00	
Lønninger, ferielønn og honorarer	5 000,00	5 000,00	
5400 Arbeidsgiveravgift	265,00	265,00	
Arb.giveravgift, pensjonskostn etc.	265,00	265,00	
6640 Vedlikehald gjerde	211,06	1 280,00	
6901 Møteutgifter	4 433,75	6 405,00	
6902 Porto,telefon,kopiering, gebyr m.m.	382,00	421,50	
Andre innkjøps-, tilvirkn. kostn. etc	5 026,81	8 106,50	
Sum driftskostnader	33 038,50	32 140,25	
Driftsresultat	3 676,13	29 925,94	
8050 Renteinntekt	121,59	12,00	
Finansinntekter	121,59	12,00	

004 Ål Bukkering.
NO 969 882 116

Periode: Pr. 31.12.2012
Avdeling: 00-99
Prosjekt: 0-99999
Kontonr: 1000-2999

Balanse

Konto	31.12.2012	31.12.2011
-------	------------	------------

Balanse

EIENDELER

1455 Vaksne bukkar	800,00	800,00
1456 Ventebukkar	0,00	5 600,00
1457 Bukkekje	0,00	4 000,00
1923 Brukskonto	38 273,44	24 875,72
Sum eiendeler	39 073,44	35 275,72

GJELD OG EGENKAPITAL

2050 Egenkapital, annen	-35 010,72	-5 072,78
2400 Leverandørgjeld	-265,00	-265,00
Sum gjeld og egenkapital	-35 275,72	-5 337,78
Diff. eiendeler/gjeld og EK	3 797,72	29 937,94

Foto: Marianne Rønning

GEITEKONTROLLEN I BUSKERUD 2002 - 2012

År	Antall buskaper		Antall årsgeiter		Årsgeiter pr. buskap		kg. melk pr. årsgeit	
	Buskerud	Landet	Buskerud	Landet	Buskerud	Landet	Buskerud	Landet
2002	19	436	1 264	33 337	66,5	76,5	610	577
2003	19	434	1 285	34 136	67,6	78,7	604	576
2004	19	402	1 300	32 710	68,4	81,4	642	592
2005	18	392	1 371	32 385	76,2	82,6	645	617
2006	17	401	1394	33 150	82	82,7	657	628
2007	17	394	1424	32 886	83,8	83,5	666	647
2008	15	372	1 410	32 242	94	86,7	692	691
2009	16	295	1 445	26 249	90,3	89	677	685
2010	17	312	1498	28890	88,1	92,6	717	693
2011	16	277	1372	26491	85,8	92,6	707	706
2012	13	256	1204	25313	92,6	87,7	717	716

MIDDEL PR. ÅRSGEIT 2004 - 2012

	melkeanalyse					førforbruk:		% melk produsert på beite	
	% fett	% protein	% laktose	celle-tall	kg. p.l.f.	f.e. kraftfør			
						pr.årsgeit	pr.100 kg. melk		
2004									
Buskerud	3,83	3	4,3	937	71,42	259	46	37,5	
Landet	3,73	2,99	4,27	1 058	65,25	248	45	42,7	
2005									
Buskerud	3,96	3,02	4,37	830	73,29	279	50	35,9	
Landet	2,97	3,73	4,29	1 007	67,64	255	45	39,2	
2006									
Buskerud	4	3,02	4,39	797	74,95	256	45	37,8	
Landet	3,77	3,01	4,32	1 025	69,74	266	44	42,2	
2007									
Buskerud	4,05	3,05	4,37	657	76,53	254			
Landet	3,8	2,99	4,29	953	71,91	266			
2008									
Buskerud	4,15	3,04	4,45	621	83,48	294	40	31,9	
Landet	3,77	3,05	4,4	899	82,13	295	38	34,8	
2009									
Buskerud	4,07	3,03	4,37	719	81,05	283	41	34,4	
Landet	3,79	3,03	4,32	853	80,25	312	41	37,5	
2010									
Buskerud	4,17	3,06	4,41	661	85,43	301	41	33,8	
Landet	3,88	3,05	4,37	870	82,32	322	42	36,1	
2011									
Buskerud	4,12	3,03	4,35	665	83,74	329	39	35,6	
Landet	3,88	3,04	4,31	832	82,76	336	42	39,3	
2012									
Buskerud	4,41	3,11	4,41		86,9	379	51	22,7	
Landet	4,04	3,09	4,35		85,94	327	41	35,4	

Statistikk fra organisert beitebruk, tilskuddsordninger og erstatninger på grunn av rovvilt i 2011

I følge søknader om produksjonstilskudd i jordbruket var omfanget av utmarksbeiting i Buskerud slik per 31. juli 2012:

DYR PÅ UTMARKSBEITE	ANTALL BRUK	ANTALL DYR
Mjølkekyr/ammekyr	275(270)	4 698 (4 552)
Ungdyr av storfe	314 (307)	6 575 (6 398)
Sauer, 1 år og eldre	489 (500)	33 470 (33 182)
Lam under 1 år	484 (495)	55 856 (59 249)
Geiter, voksne og kje	24 (28)	2 237 (2 502)
Hester over 1 år	81 (87)	450 (493)

Tallene i parentes er for 2011. Kilde: Statens landbruksforvaltning.

Tabellen viser en svak økning i antall bruk som søker tilskudd til mjølkekyr/ammekyr og ungdyr av storfe på utmarksbeite. Etter mange år med betydelig nedgang i antall sau på utmarksbeite, er det de to siste årene registrert en svak økning. Den reelle økningen er trolig noe høyere enn det som fremkommer av søknader om produksjonstilskudd. Dette skyldes at det også i 2012 var en del besetninger som holdt dyra sine på innmarksbeite i forbindelse med overgangen til det nyestablerte fjellbeitelaget Flæfjelldrifta, i Ål/Hemsedal. Nedgangen i antall lam under 1 år på utmarksbeite kan trolig forklares noe med lave lammetall og en del «tomme» søyer i 2012 grunnet dårlig grovførkvalitet i inneføringsperioden.

Organisert beitebruk gjelder alle dyr som faktisk bruker utmarksbeite – også melkende dyr. Tilskuddet beregnes etter antall hjemmedyrene. Det endelige driftstilskuddet for 2012 ble på henholdsvis kr 12 og 16 per hjemmesanka småfe og storfe/hester. Dette er en økning på kr 2 i forhold til de foreløpige satsene. Driftstilskuddet blir utbetalt sammen med øvrige tilskudd i Regionalt miljøprogram (RMP) i løpet av mars 2013.

Beitelagene har også for 2012 fulgt opp egen rapporteringsordning med innmelding av resultater/data fra beitesesongen. Tabell og figurer (se vedlagt) viser en del av dette datamaterialet fra laga. Det satses videre på utarbeiding av beitebruksplaner lokalt og samkjøring av disse med øvrig kommunalt planverktøy. Det er fortsatt mulig å søke tilskudd til dette i form av bygdeutviklingsmidler.

Beitesesongen 2012

Statistikken fra de organiserte beitelagene i Buskerud viser at det ble tapt nærmere 2950 lam og 700 søyer på utmarksbeiter i fylket vårt i 2012. Dette tilsvarer et gjennomsnittlig lammetap på 5,6 prosent og et totaltap for sau på 4,4 prosent. Fra 675 medlemmer fordelt på 31 lag, ble det i år sluppet ca. 30 600 søyer, 52 000 lam og 4 700 storfe fordelt på fjell-, blandings- og skogsbeiter i Buskerud. Organiseringsgraden var på hele 92 % for småfe og 41 % for storfe.

Det er store forskjeller mellom fjell- og skogsbeiter når det gjelder lammetap. Lammetapet på skogsbeiter var på ni prosent, mens det på fjellbeiter var litt under tre prosent.

Det er beitelagene i kommunene Modum, Øvre Eiker, Kongsberg og Krødsherad som hadde de største tapene. Det er i alt åtte beitelag i de nevnte kommunene som hadde lammetap over ni prosent.

Rovviltskader på sau og erstatninger på grunn av rovvilt

Fylkesmannen i Buskerud mottok 105 søknader om erstatning for sau tatt av fredet rovvilt i 2012 mot 163 i 2011. Husdyreiere fra 16 av våre 21 kommuner sökte om erstatning for til sammen 2175 sauer i 2012. Totalt ble det erstattet 1299 husdyr på grunn av rovvilt. Det er en nedgang fra 2011 på litt over 200 dyr. Totalt beløp erstatningene seg til 2,54 millioner kroner. Dette er ca. kr 410 000 lavere enn i 2011.

Rovviltskadene skyldes for det meste gaupe som alene står for 85 % (70 % i 2011 og 83 % i 2010). I alt ble det i 2012 erstattet 1099 husdyr som drept av gaupe. Det er 42 flere enn i 2011. Andelen erstattet til uspesifisert fredet rovvilt er redusert betydelig fra 2011 til 13 prosent. Det ble ikke erstattet husdyr som følge av verken jerv eller ulv i 2012. Flest erstatningskrav ble fremmet fra Nes, Modum, Ål og Nore og Uvdal kommuner. Tapene er for øvrig fordelt over det meste av fylket.

Tilskudd til forebyggende og konfliktdempende tiltak mot rovvilt i Buskerud i 2012

Fylkesmannen i Buskerud brukte 1 251 000 kroner på forebyggende tiltak mot rovviltskader i 2012. Vi mottok 30 søknader om midler til forebyggende tiltak og to søknader om midler til konfliktdempende tiltak. Totalt 27 søknader ble innvilget og alle gjaldt tilskudd til forebyggende tiltak. Samlet omsøkt beløp var på vel 4,7 millioner kroner. Den største tilskuddsandelen gikk til tekniske tiltak som radiobjeller (kr 550 500), dernest flytting til annet beite (kr 277 500) og beiting på inngjerdet areal (kr 235 000). Det er generelt en økende interesse for å søke om tilskudd til forebyggende tiltak og spesielt til flytting til fjellbeite.

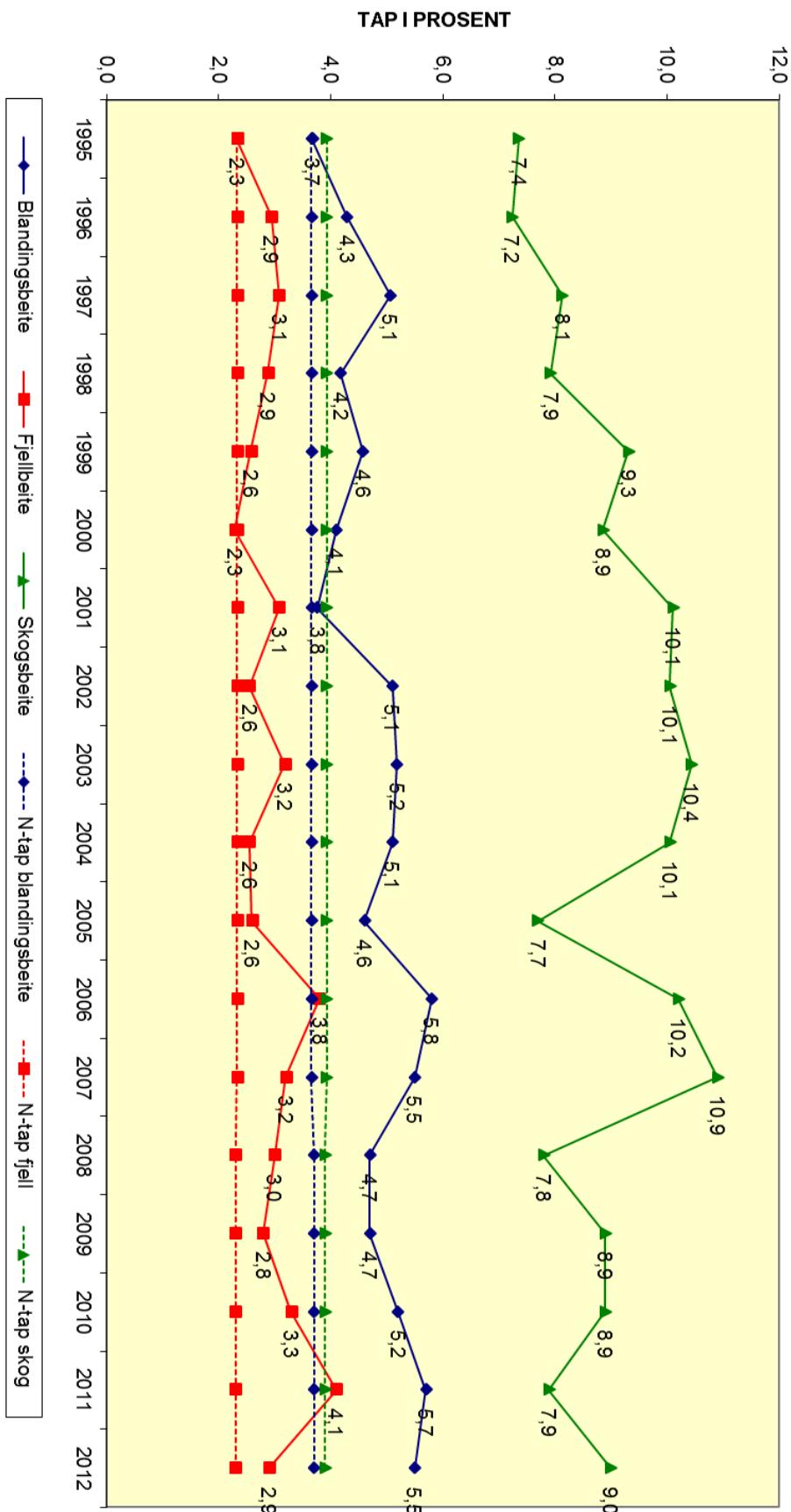
Investeringstilskudd 2012

Fylkesmannen ble i 2012 tildelt kr 550 000 til investeringer i organisert beitebruk. I tillegg hadde vi gjenstående prosjektmidler på kr 85 000 fra 2011, det vil si totalt kr 635 000 til disposisjon. Vi mottok 15 søknader med samlede kostnader på drøye 1,1 million kroner ekskl. mva. Omsøkte tiltak gjaldt i hovedsak sperregjerder, sanke- og skillekve, beitehage, sankegrinder, bru og ferister. Tilskuddsandel varierte fra 30-40 % av totalkostnadene. Det ble gitt tre avslag til søkerne som fikk innvilget tilskudd gjennom FKT-ordningen (tilskudd til forebyggende og konfliktdempende tiltak mot rovviltskader) og en på grunn av for sent innkommet søknad.

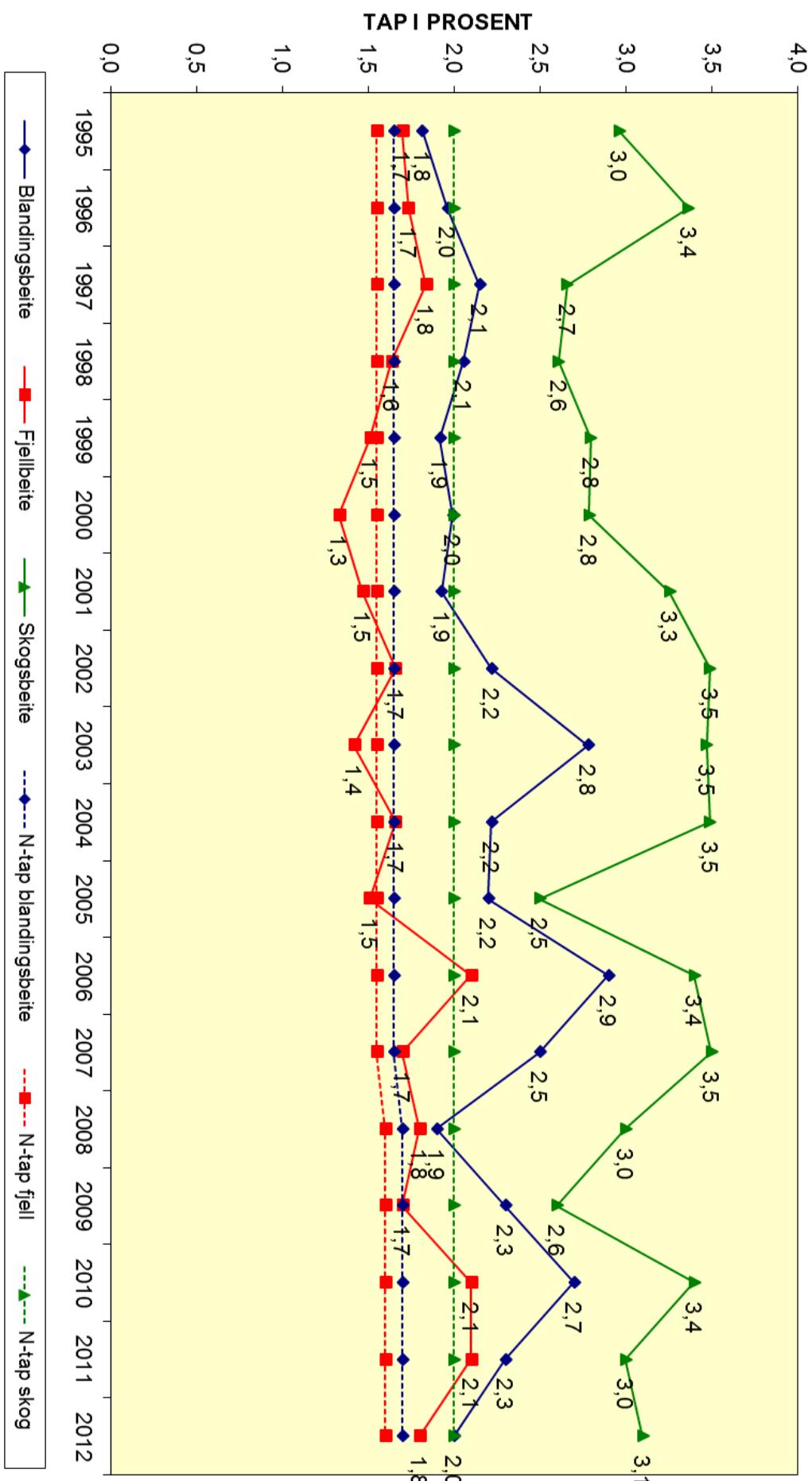

Fra åpningen av Flævatn beiteland

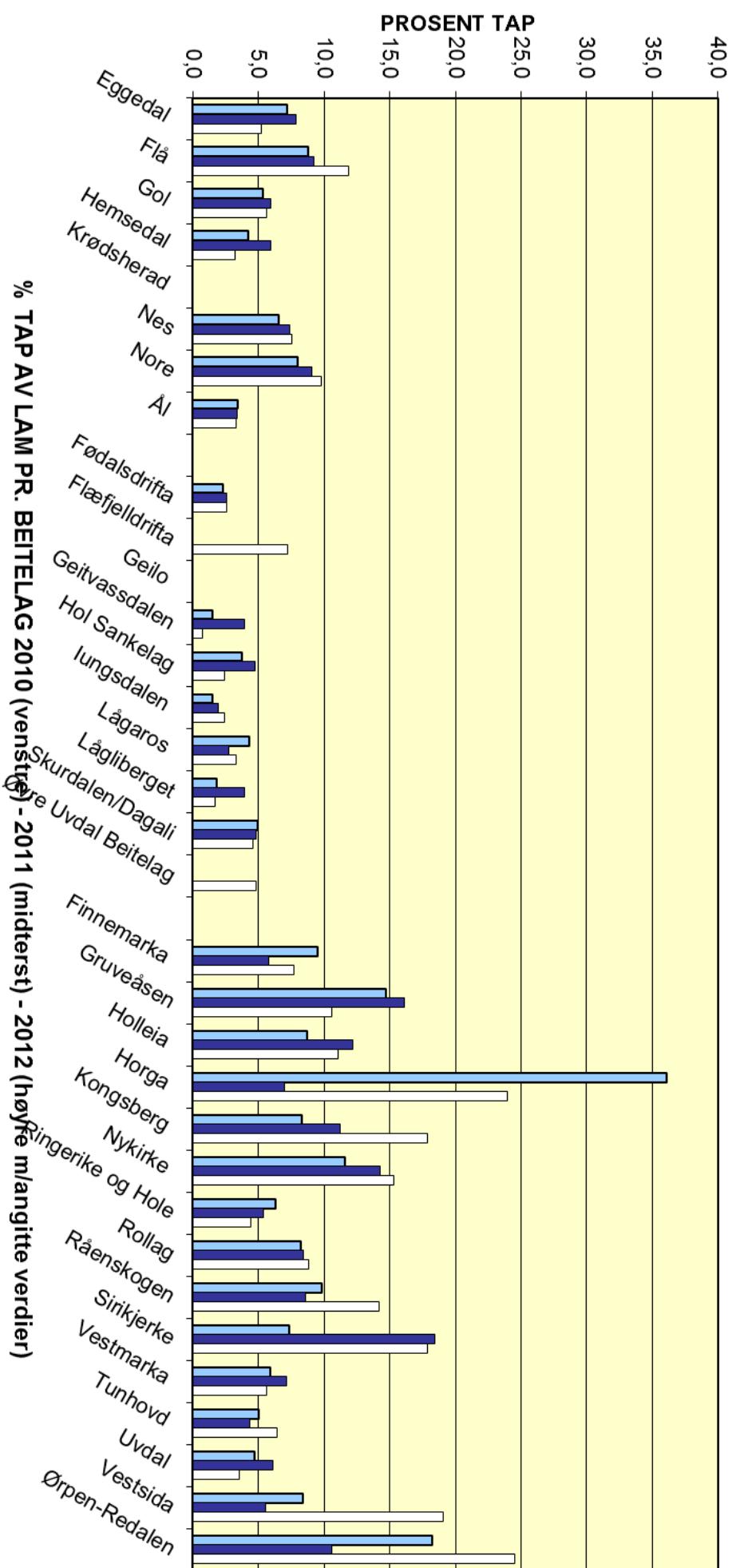
FM I BUSKERUD, LANDBRUK OG NÆRING: INFORMASJON FRA BEITELAGA
UTVIKLING I TAP AV LAM 1995-2012
SETT I FORHOLD TIL NORMALTAP FOR HVER BEITETYPE

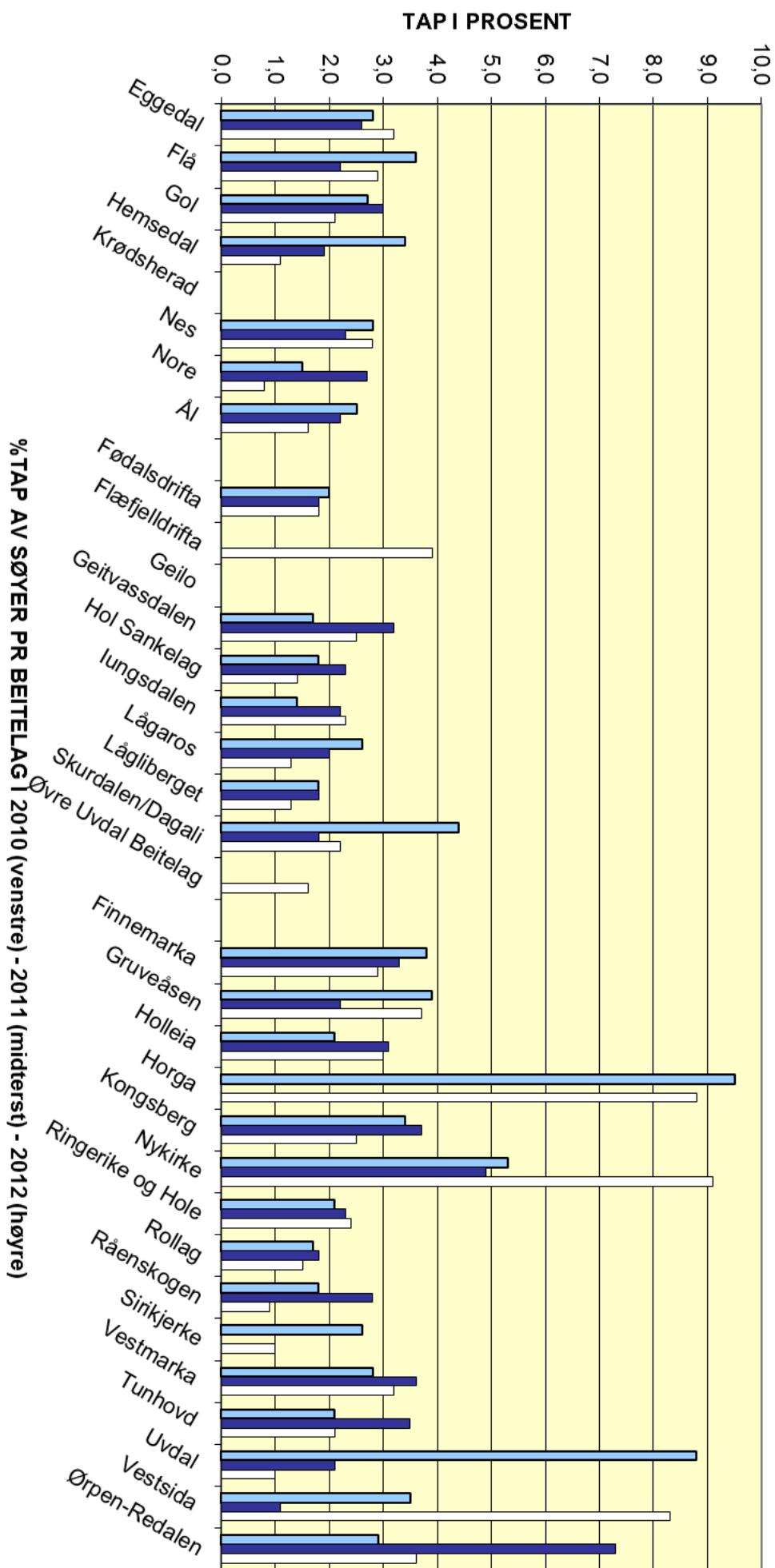
FM I BUSKERUD, LANDBRUK OG NÆRING: INFORMASJON FRA BEITELAGA
UTVIKLING I SØYETAP I BUSKERUD 1995-2012
SETT I FORHOLD TIL NORMALTAP FOR HVER BEITETYPE

GJENNOMSNITTLIG % LAMMETAP I PERIODEN 2010 - 2012
 BEITELAGA I BUSKERUD GRUPPET ETTER BEITETYPE:
 BLANDINGSBEITE (SKOG/FJELL), FJELLBITE, SKOGSBITE

GJENNOMSNITTIG % SØYETAP I PERIODEN 2010 - 2012
BEITELAGA I BUSKERUD GRUPPET ETTER BEITETYPE:
BLANDINGSBEITE (SKOG/FJELL), FJELLBEITE, SKOGSBEITE

UTVIKLING TAPS % PÅ SOMMERBEITE DE SISTE 5 ÅR

	Blandingssbeite	2008		2009		2010		2011		2012	
		lam	søyer								
		5,2	2,0	7,9	2,7	7,2	2,8	7,9	2,6	5,2	4,4
Eggedal beitelig		7,9	1,6	9,3	2,3	8,8	3,6	9,2	2,2	11,9	8,5
Flå beitelig		3,1	1,6	4,1	3	5,3	2,7	5,9	3	5,6	4,3
Gol beitelig		4,7	1,8	3,3	2,3	4,2	3,4	5,9	1,9	3,2	2,4
Hemsedal beitelig		6,0	2,2	6,7	2,7	6,5	2,8	7,4	2,3	7,5	5,8
Nes beitelig		6,6	2,1	5	1,8	8,0	1,5	9,1	2,7	9,8	6,4
Nore beitelig		3,7	2,0	2,9	1,8	3,4	2,5	3,4	2,2	3,3	2,7
Ål beitelig		2,4	2,3	3,2	1,8	2,3	2,0	2,6	1,8	2,6	2,3
Fødalsdrifta										7,2	5,7
Flæfjelldrifta										0,7	1,4
Geitvassdalen beitelig		2,5	2,4	1,6	1,3	1,5	1,7	3,9	3,2	2,4	2,1
Hol Sankelag		2,9	1,5	2,6	2	3,7	1,8	4,7	2,3	2,4	2,1
Iungsdalen beitelig		1,0	0,6	1,7	0,7	1,5	1,4	1,9	2,2	2,4	2,4
Lågaros beitelig		1,0	2,1	4,8	1,5	4,3	2,6	2,7	2	3,3	2,5
Lågliberget beitelig		1,7	1,6	2,9	1,5	1,8	1,8	3,9	1,8	1,7	1,5
Skurdalen/Dagali		4,6	2,1	2,9	1,4	4,9	4,4	4,8	1,8	4,6	3,7
Øvre Uvdal										4,8	3,6
Finnemarka beitelig		9,0	3,7	7,5	3,1	9,5	3,8	5,8	3,3	7,7	5,9
Gruveåsen beitelig		7,9	1,8	6,6	1,6	14,7	3,9	16,1	2,2	10,6	8,0
Holleia beitelig		9,6	3,9	9,8	4,4	8,7	2,1	12,2	3,1	11,1	7,9
Horga beitelig		30,0	6,5	34,5	2,4	36,1	9,5	7	0	24,0	18,0
Kongsberg beitelig		10,2	3,3	12,1	4,1	8,3	3,4	11,2	3,7	17,9	12,2
Nykirke beitelig		9,5	3,3	9,5	1,2	11,6	5,3	14,3	4,9	15,3	12,8
Ringerike og Hole beitelig		4,4	2,1	8,7	1,9	6,3	2,1	5,4	2,3	4,4	3,6
Rollag beitelig		7,5	0,8	14,2	1,5	8,2	1,7	8,4	1,8	8,8	5,9
Sirikjerke beitelig		5,6	5,2	3,2	0	9,8	1,8	18,4	0	17,9	10,5
Råenskogen				7,1	3,2	7,3	2,6	8,6	2,8	14,2	8,2
Vestmarka sambeitelig *		7,1	3,2	6,4	3,2	5,9	2,8	7,1	3,6	5,6	4,7
Tunhovd beitelig		3,8	1,5	3,6	1,2	5,0	2,1	4,3	3,5	6,4	4,8
Uvdal beitelig		2,6	1,5	4,4	1,3	4,7	8,8	6,1	2,1	3,5	2,6
Vestsida beitelig		3,2	2,6	9,2	1,9	8,4	3,5	5,5	1,1	19,1	15,0
Ørpen-Redalen beitelig		12,4	6,2	11,3	4,1	18,2	2,9	10,6	7,3	24,5	14,4

* Inkludert i tallene for Vestmarka er Asker og vestre Bærum

Årsmelding

Buskerud gjeterhundnemnd

Det ble utnevnt ny leder i nemda Torbjørn Jaran Knive. Inn kom i tillegg Steinar Strøm og Sigmund Røed som representant fra BSG.

Gjeterhundnemnda besto dermed av følgende personer i 2012:

Torbjørn Jaran Knive, Sigmund Røed, Steinar Strøm, Hans Erik Sand og Steinar Hagen.

Tre møter ble avholdt hvor saker ble behandlet og avgjort med bred enighet.

I Buskerud ble det i 2012 avholdt 9 gjeterhundprøver, 2 av disse var norgesserie og 1 var fylkesmesterskap.

For andre år på rad ble det avholdt landslagssamling på Knivebakken, det var også dommersamling av landets seniordommere samme helg. Mentor for helgen var dobbel verdensmester Aled Owen og Jonas Gustavsson.

Buskerud gjeterhundnemnd arrangerte også et kurs hvor Egil Syversbråten var instruktør på Knivebakken i 2012.

Buskerud Gjeterhundnemd har også fått egen facebook side som medlemmer oppfordres til å besøke og like.

Buskerud har også i 2012 gjort seg bemerket på gjeterhundprøver. Jon Sand ble fylkesmester med Tag, T. Jaran Knive ble europamester med Maico og norgesmester med samme hund. Han ble i tillegg vinner av norgesserien med Bea. Vi hadde også flere sterke resultater i enkeltprøver.

Buskerud hadde 9 deltakere i NM og viste som alle foregående år at vi er et av landets beste fylker, som igjen medførte en ekstra deltaker til NM 2013.

Norgesserieprøven som ble arrangert i Lier ble dømt av Medwyn Evans fra Wales.

På dommersiden har vi også gjort oss bemerket. Jon Aas har dømt både norgesserieprøver og fylkesmesterskap. Jon Sand dømte FM i Akerhus/Østfold og Jaran FM i Hedmark. Utover dette har flere av våre aktive dommere dømt mindre prøver. Buskerud hadde også dommersamling på vårsiden ledet av Jon Aas.

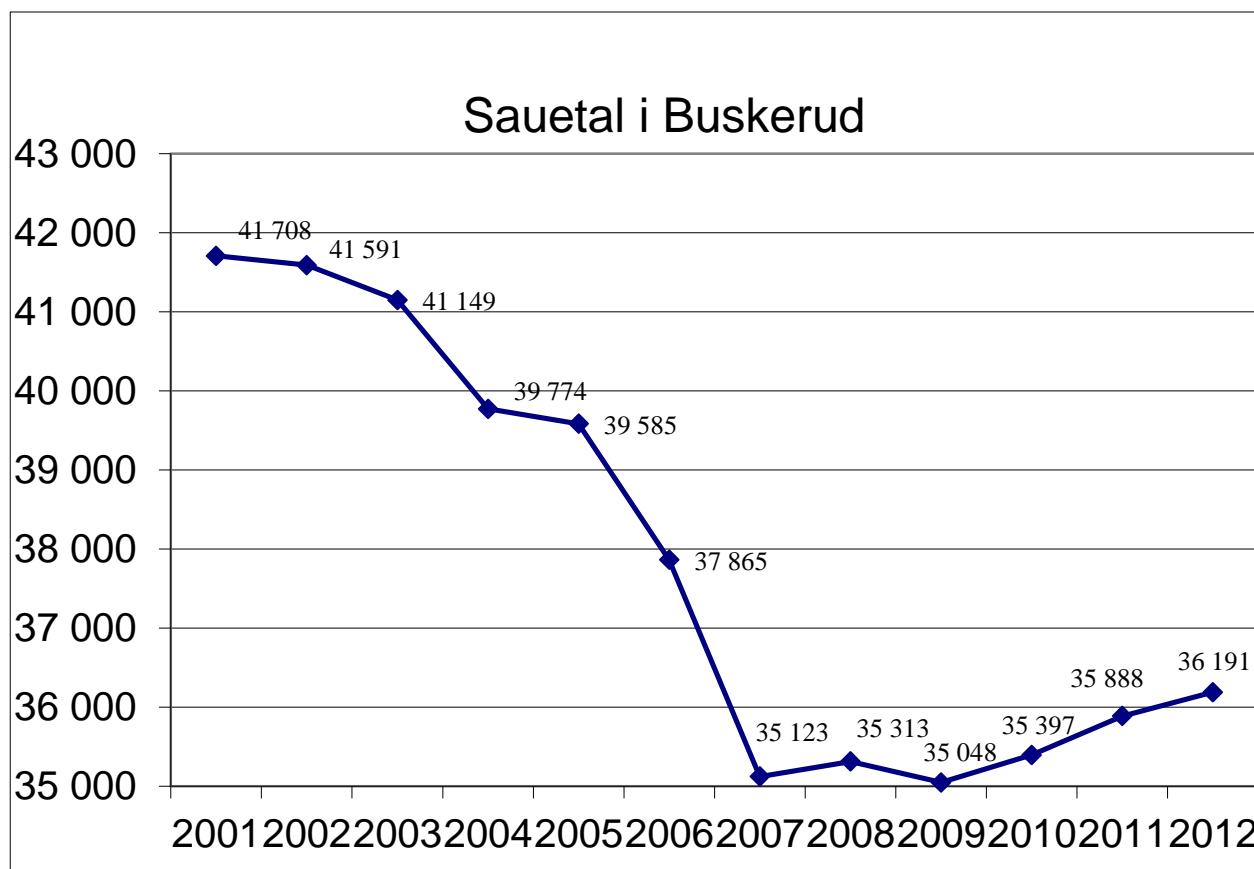
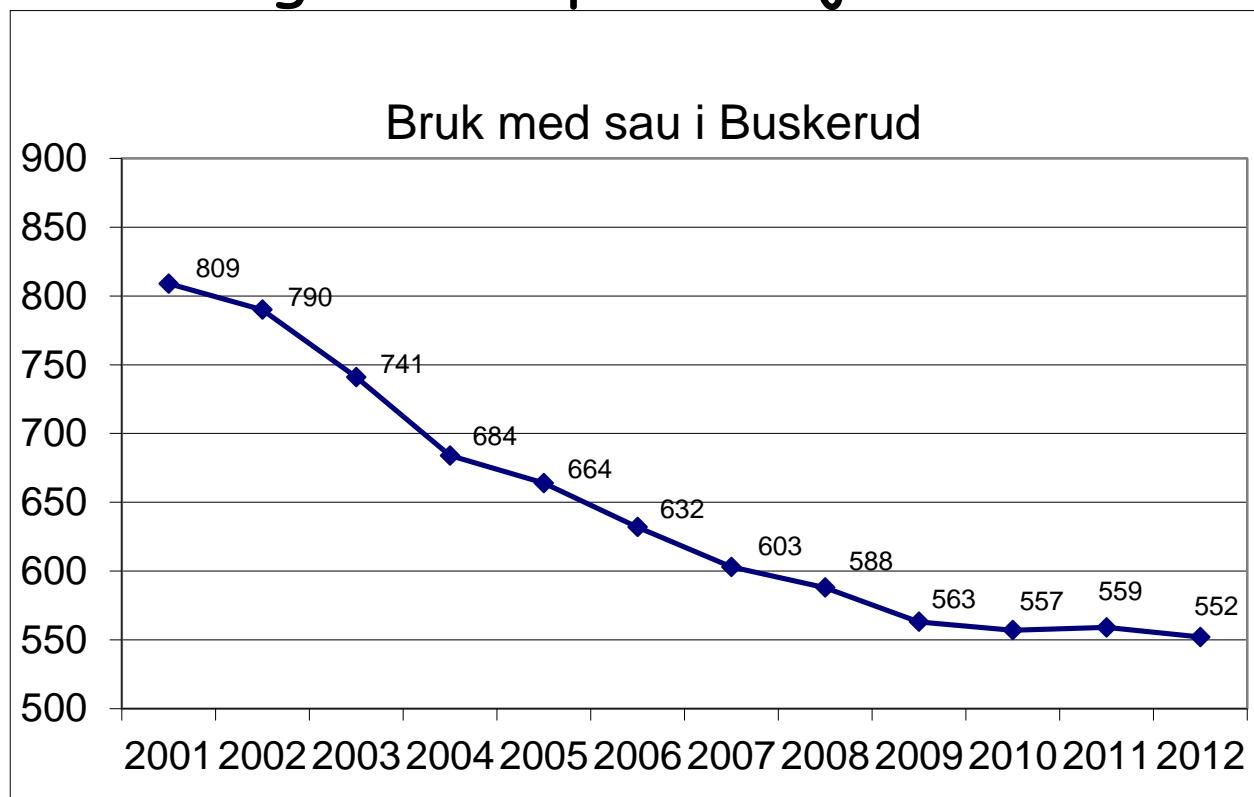
Det har vært arrangert fellestreninger rundt om i fylket uten at vi i nemda sitter på full oversikt. Men vi har i hvert fall kunnskap om fellestreninger i Lier, Numedal, Eiker og Modum. Det har kommet ønske om at Buskerud gjeterhundnemnd skal holde treningsareal til medlemmene, noe ingen av oss har kapasitet til å gjennomføre, vi vil heller oppfordre til private initiativ.

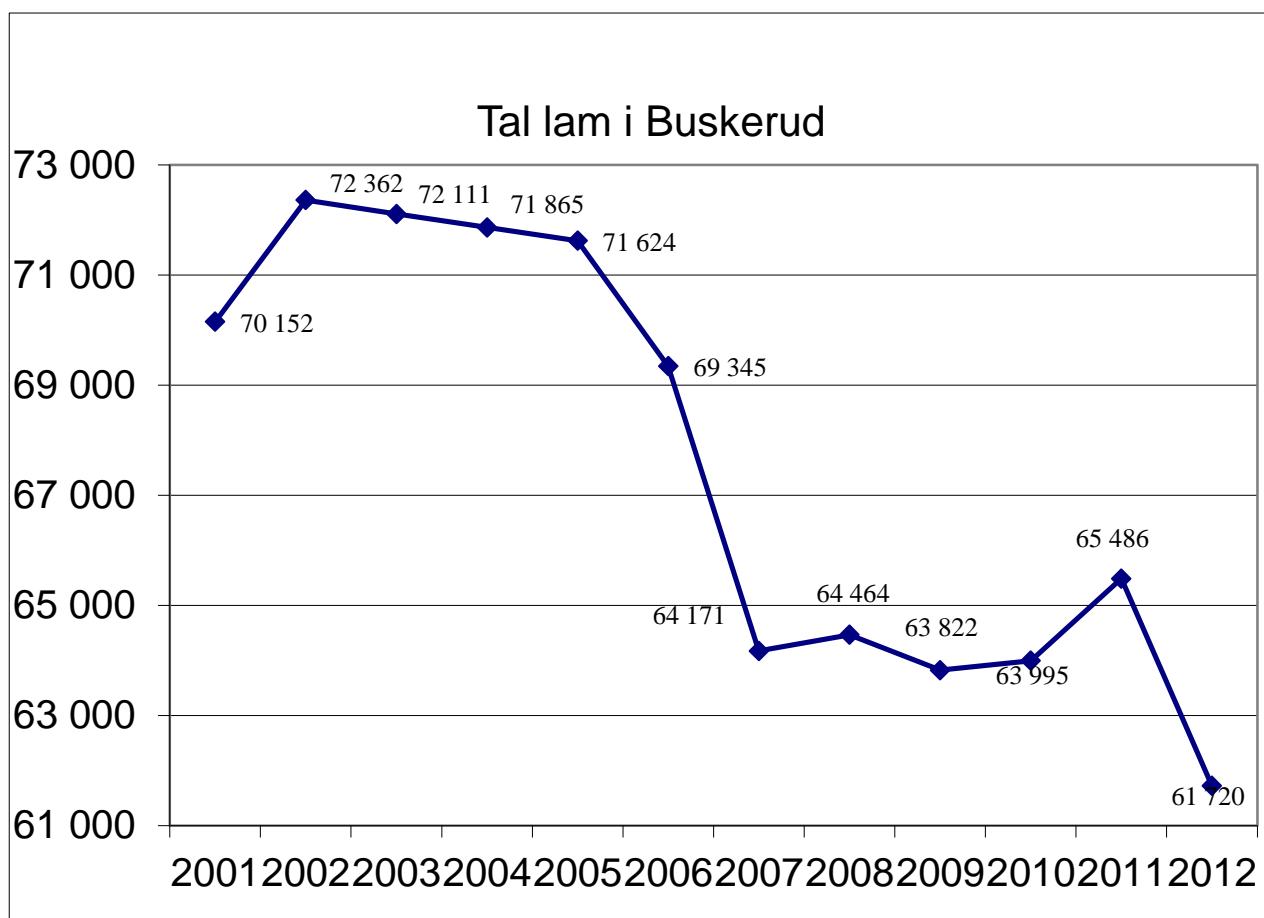
Videre jobbes det med et arrangement på Kamben i 2013, der vi vil ha gjeterhundsamling som først og fremst skal rettes mot Buskerud sine medlemmer. Samme helgen vil det arrangeres nordisk mesterskap i bruk av gjeterhund. Nordisk mesterskap krever en del frivillige og Akerhus er derfor spurt som medarrangør. Vi håper at flest mulig vil engasjere seg og se dette som et positivt tiltak. Vi i nemda håper at dette vil medføre større interesse rundt sau og gjeterhund. Og at BSG også vil være med å lage en flott helg på Golsfjellet.

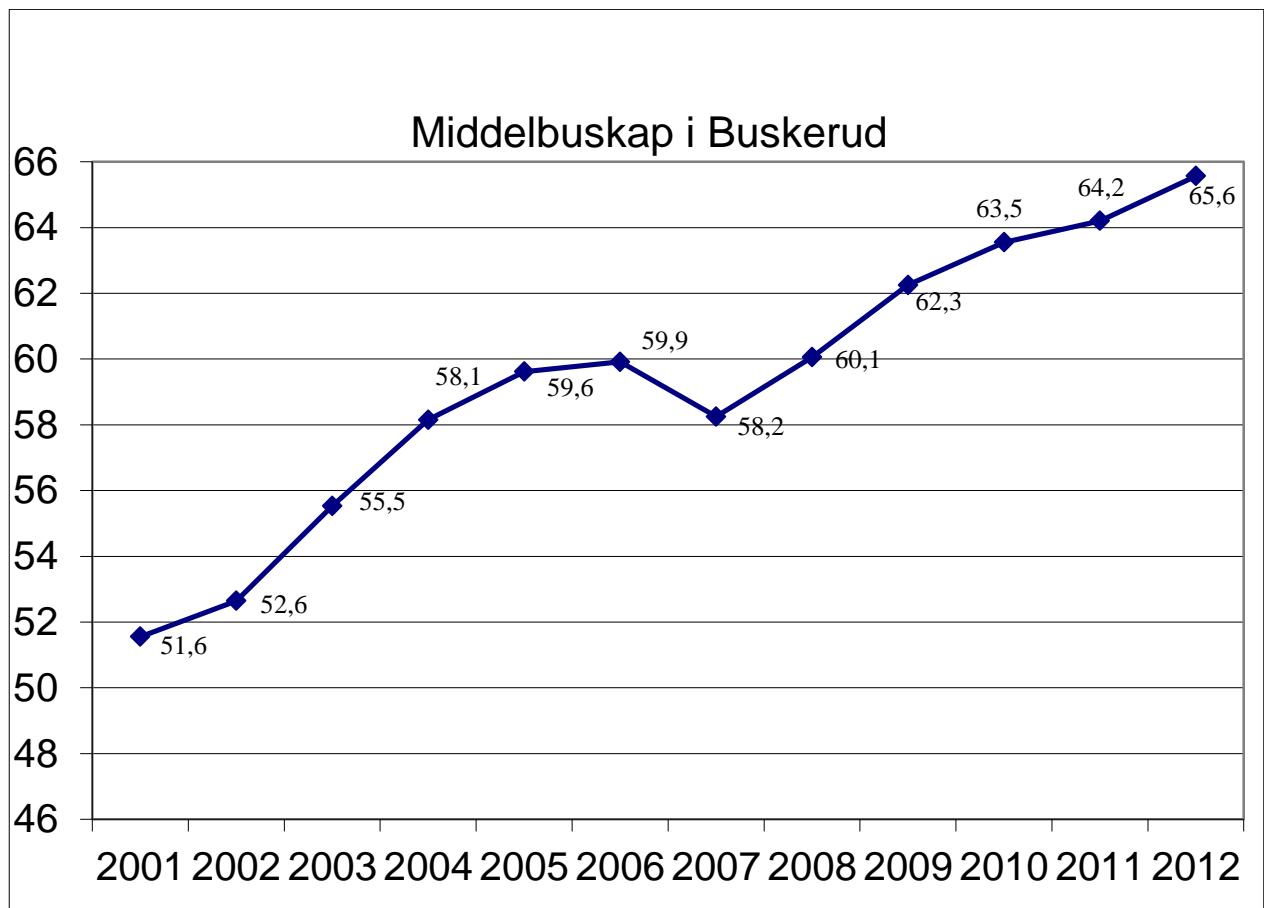
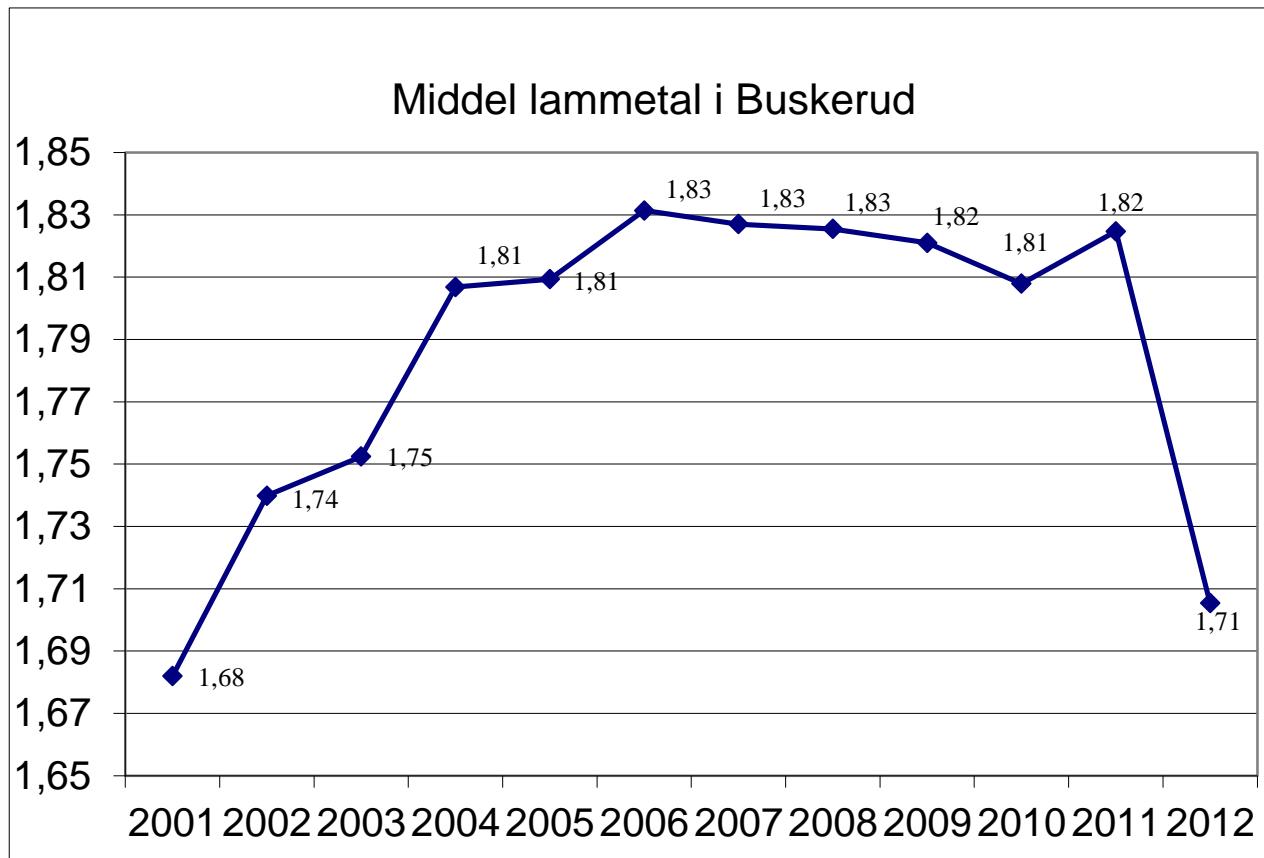
	A1	B1	B2	C1	C2	C1S	C2S	F1	F2	F1S	F1P	G	H1	H2	H3	V	Kassett	Kg	Verdi
Drammen		42	2	116	21	19	13					40	5		4		262	8852	
Kongsberg		65	248	77	751	195	99	273	5	39	7	1	336	117	14	160		2388	62487
Ringerike	214	1076	560	2598	700	308	925	128	455	3	52	260	1424	455	32	1092	5	10285	253639
Hole		142	21	230	50	17	52			1		104	43		28		687	19879	
Flå	131	518	152	1725	661	152	281	21	16	22		11	768	156	53	248	6	4921	145211
Nes	617	2663	428	9203	1748	403	1586	532	329	446		122	3888	781	376	1192	14	24327	722645
Gol	575	1476	198	3538	804	186	240	63	76	9		33	1534	464	143	323		9662	309320
Hemsedal	91	1035	83	3543	612	237	831	6	22	30		2	1355	328	11	227		8411	253398
Ål	1653	4677	663	13665	2641	513	860	483	380	16		247	5781	1536	594	1189	3	34900	1084471
Hole	258	4102	265	10756	1347	305	910	122	108	106	30	23	4392	1407	32	803	1	24966	791035
Sigdal	69	761	204	2065	496	333	1103	54	49	6		10	891	277	35	365	1	6721	173445
Kråsberad	11	283	49	782	165	22	55	1	1			1	309	80	21	61		1841	58116
Modum	236	789	140	1794	592	411	498	1	5	2	41	24	902	311	128	650	4	6528	171418
Øvre/Nedre Eiker	101	706	81	1195	404	24	96	1	2			541	212	142	407		3912	113520	
Lier	416	2724	385	4544	1371	135	439	6	12	8	6	63	2317	949	166	1306	19	14867	436761
Røyken/Hurum	178	396	94	1082	326	75	460	11	28	21		49	497	95	137	416	15	3881	101512
Flesberg/Rollag	195	291	124	885	308	50	218	153	295	7	0	51	638	130	72	391	5	3813	97268
Nore og Uvdal	502	2529	248	9587	1353	418	1479	307	165	111	76	7	3946	840	48	839	2	22455	697370
Buskerud	5309	24457	3775	68059	13795	3707	10316	1896	1981	794	205	907	29663	8185	2003	9701	74	184655	5494863
A1 Hvit Helår Crossbr Kl 1																			
C25 Pigmentert Ull Kl 2																			
B1 Hvit Vårell Crossbr Kl 1																			
B2 Hvit Vårell Kl 2																			
C1 Hvit Høstull Crossbr Kl 1																			
C2 Hvit Høstull Crossbr Kl 2																			
C1s Pigmentert Ull Crossbr Kl 1																			
F1p Høstull Pels Kl 1																			
G Hvit Filtrert/Grov Ull																			
H1 Hv. Hest/Helår/Buk/Lær/Hale																			
H2 Hvit Vårell/Buk/Lær/Hale																			
H3 Urimbrent Ull																			
V Hvitt Ull Med Vegetabilier																			
Ull Kasset																			

Utvikling av sauproduksjon i Buskerud

Gjeter, Olav Håkon Sando får gjeterstav under åpningen av Flævatn beiteland av Fylkesmann, Kirsti Kolle Grøndal

Kommune	Antall	SI vekt	Tilførsler og klassifisering i %															
			E+	E	E-	U+	U	U-	R+	R	R-	O+	O	O-	P+	P	P-	
Drammen/Lier	1800	18,6	0,0	0,1	0,4	4,8	14,5	27,8	30,9	13,7	5,2	1,9	0,3	0,3	0,1			
Kongsberg	730	17,8		0,3	0,8	1,5	6,0	11,9	21,0	24,5	13,4	8,1	4,9	2,5	1,6	1,8	1,2	
Røyken/Hurum	694	19,0			0,1	0,1	3,5	10,5	23,9	25,5	17,0	9,7	5,6	1,7	1,2	1,0		
Ringerike	1906	19,9		0,1	0,5	0,8	7,5	13,1	22,8	28,9	16,3	7,1	1,9	0,5	0,2	0,3		
Hole	127	21,7			1,6	1,6	18,9	21,3	22,8	15,0	3,9	0,8	3,9	0,0	1,6	7,9	0,8	
Flå	905	18,6			0,2	1,9	9,0	24,3	32,3	17,2	9,1	4,5	0,8	0,7	0,1			
Nes	4193	19,3		0,0	0,3	1,0	8,0	16,9	27,7	24,6	11,3	6,0	3,0	0,6	0,5	0,1		
Gol	2212	19,4		0,0	0,3	1,4	10,4	17,7	27,0	26,0	9,4	4,4	2,4	0,6	0,3	0,1		
Hemsedal	1678	20,0			0,2	0,4	2,3	12,6	20,5	26,5	14,8	6,3	5,7	6,7	2,7	0,9	0,3	
Ål	7943	20,2		0,1	0,4	1,8	12,9	20,8	29,1	21,7	7,8	3,0	1,5	0,4	0,2	0,1	0,0	
Hole	6120	20,6			0,2	0,7	2,1	12,5	19,2	28,7	21,8	8,7	3,3	1,8	0,6	0,2	0,1	0,0
Sigdal	1705	17,8		0,1	0,4	0,8	6,5	9,7	22,9	26,0	11,1	6,1	6,3	3,8	3,3	2,2	0,5	
Kråsberad	400	18,9		0,3	0,8	6,0	13,3	30,5	28,0	13,3	4,5	2,0	0,8	0,5				
Modum	1365	18,7		0,0	0,1	0,5	5,1	13,0	24,5	29,5	12,8	6,8	4,8	1,4	0,9	0,4	0,1	
Øvre/Nedre Eiker	1765	18,8		0,0	0,6	5,3	13,1	25,8	29,2	12,9	6,3	4,1	0,2	0,2	0,2	0,1		
Rollag/Flesberg	836	18,1			0,2	0,4	2,8	7,4	21,3	32,7	18,8	8,5	5,1	1,3	0,8	0,6	0,1	
Nore og Uvdal	4102	18,5			0,1	0,8	7,4	14,7	25,2	24,2	12,4	7,7	4,3	1,5	0,8	0,6	0,1	
Buskerud 2012	37234	19,5	0,01	0,02	0,4	1,3	9,3	16,7	26,9	24,3	10,7	5,2	3,0	1,0	0,6	0,4	0,1	
Buskerud 2011	38495	18,8		0,02	0,1	0,4	3,2	10,2	27,8	30,3	14,4	6,4	3,8	1,7	0,9	0,6	0,1	
Buskerud 2010	39378	19,6	0,01	0,1	0,5	0,9	4,8	9,4	24,5	32,4	13,5	5,8	4,0	1,9	1,2	0,7	0,1	
Buskerud 2009	41123	19,6	0,1	0,7	1,1	1,8	4,3	5,9	13,5	32,4	24,9	8,1	5,4	1,0	0,5	0,2	0,0	
Buskerud 2008	41292	19,6		0,1	0,2	0,6	4,3	6,9	20,7	33,7	15,6	7,8	5,7	2,3	1,2	0,7	0,1	
Buskerud 2007	40890	19,5		0,1	0,2	0,8	3,9	7,1	17,8	27,8	17,0	12,0	8,1	3,4	1,1	0,6	0,2	
Buskerud 2006	44551	19,0		0,3	0,4	1,2	4,5	6,4	13,6	24,7	14,2	13,7	12,8	5,3	1,5	1,1	0,3	
Buskerud 2005	46431	19,6		0,1	0,4	2,4	3,4	9,3	22,3	15,2	13,4	12,4	3,3	1,7	1,0	0,2		
Buskerud 2004	50746	19,6		0,1	0,4	2,5	2,5	8,5	26,8	17,5	15,2	19,5	3,5	1,8	1,4	0,3		
Buskerud 2003	50942	19,5			0,2	1,1	1,2	4,3	19,6	20,1	17,2	26,6	5,7	2,2	1,5	0,2		
Buskerud 2002	49159	19,5			0,1	0,4	0,7	3,3	13,2	18,2	22,7	26,7	9,1	3,4	1,8	0,4		
Buskerud 2001	48273	19,4			0,1	0,4	0,6	3,0	11,4	16,1	28,3	23,7	9,8	4,1	2,3	0,3		
Buskerud 2000	46496	19,1			0,3	0,7	3,0	12,8	13,8	28,0	20,8	11,0	5,4	3,7	0,4			
Buskerud 1999	47694	18,7			0,2	0,5	2,4	9,1	10,8	25,4	25,3	15,8	6,2	3,8	0,4			

Årsregnskap 2012

v/ Sigmund Waaler Røed Buskerud Sau & Geit

	Note	2012	2011
Resultatregnskap			
Salgsinntekter		130 680	111 000
Andre inntektor		13 130	65 250
SUM INNTEKTER		143 810	166 250
Lønn, personalkostnader		38 720	38 747
Andre kostnader		61 065	116 825
SUM KOSTNADER		99 785	155 672
DRIFTSRESULTAT		44 025	10 578
Finanskostnader		-6 451	-5 691
ARSRESULTAT		50 476	16 289

Revidert og funnen i orden.
Årl 14/2-2013
Barbo Deisegard Løst Skattekast

Årsregnskap 2012

v/ Sigmund Waaler Røed Buskerud Sau & Geit

	Note	2012	2011
Balanse			
Finansielle anleggsmidler		200	200
Kundefordringer, andre krav		-197 553	-201 155
Kontanter, bankinnskudd		514 541	483 894
SUM EIENDELER		317 188	282 939
Bokført egenkapital		449 807	433 538
Årets resultat		50 476	16 269
Egenkapital		500 283	449 807
Langsiktig gjeld		-194 495	-191 095
Leverandørgjeld		0	14 932
Offentlig gjeld		11 400	9 295
Sum gjeld		-183 095	-166 868
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		317 188	282 939